

سری گراوه : ۱۸۸۲ / ۱۸۸۱ میلادی

تهیه کننده : ویلیام هاروتیونیان

انجمن تمبر ایران

با ایجاد نیاز به تمبر سفارش چاپ ۷ رقم جدید به چاپخانه دولتی تمبر اتریش در وین داده شد. شکل (۱)

طرح تمبرها کاملاً جدید بود و احتمالاً در پاریس طراحی شده است. با این سری دوره جدیدی در تاریخ پست ایران شروع شده است و بطور کاملاً واضح پیشرفت نفوذ غرب را در کشور نشان می دهد.

واحد پول از شاهی و قران به ساتتیم و فرانک تغییر می کند. احتمالاً این موضوع با نظر ناصرالدین شاه بعد از بازگشت از سفر اروپا برای نزدیکتر کردن پست ایران با دفاتر پستی غرب صورت گرفته است. از آنجاییکه یک قران ایران معادل یک فرانک فرانسه بود تمبرهای ۱۰،۵ و ۲۵ ساتتیم برای جابجایی با تمبرهای ۵ و ۱۰،۲ شاهی چاپ شده اند. نکته دیگر اضافه شدن نوشته های دیگر جز ارقام قیمت می باشد. این سری اولین تمبر هایی است که نام کشور ایران روی آنها ذکر گردیده است.

طرح تمبرها برای اکثر دستداران تمبر آشنا و از زیباترین و درخشانترین طراحی های تمبرجهان بشمار می رود که کاملاً طرحی شرقی دارد. این سری شامل ۷ رقم میباشد. چاپ به روش کلیشه های مسی حکاکی شده چاپ میشدولی به علت نیاز شدید به تمبر های ریز قیمت سه رقم کوچک قیمت از کلیشه های نیمه کاره بصورت لیتوگرافی تکمیل شده و سری لیتوگراف جهت ارایه سریعتر به پست ایران تهیه شد و بعداً سری کامل مطابق سفارش اصلی آماده و تحویل داده شده است.

سری لیتوگراف ۱۸۸۱ میلادی

اطلاعات کلی :

سری لیتو :

تاریخ انتشار مه یا جون ۱۸۸۱ طرح مطابق شکل (۲)

در قسمت پایین رقم به ساتتیم و در بالا ترجمه فارسی به شاهی نوشته شده است.

اندازه : ۲۷×۲۳ میلیمتر

دندانه گذاری : ۱۲ و ۱۳ یا مخلوط باشد

تیراژ تمبرها در راهنمای تمبر فرح بخش ۱۰ هزار قطعه برای ۵ و ۱۰ سانتیم ۵ هزار قطعه برای ۲۵ سانتیم ذکر شده است

طریقه چاپ لیتوگرافی روی کاغذ سفید (بافته) تارهای کاغذ در هم تنیده هستند.

رقم ۲ شاهی بصورت غیر رسمی نصفه مصرف شده است. (پست از تبریز و خوی به

روسیه)

در اواخر سال ۱۸۸۱ یا اوایل ژانویه ۱۸۸۲ سری گراوه از وین بدست مقامات پست ایران رسید

اندازه سه رقم کوچک ۱/۲ میلیمتر کوچکتر هستند حاشیه بیرونی تمبر رنگ تیره تری دارد و توسط خط تیره ای از قسمت اصلی جدا شده است. قیمت داخل زمینه ای شبکه ای تیره تری قرار گرفته است.

طرح اصلی شبیه سری ۱۸۸۰- ۱۸۷۹ می باشد (سری دور الوان) ولی لباس توسط جواهرات آرایش شده است. بها توسط مبالغ فارسی در قسمت بالای تمبرها آمده است و در قسمت پایین بها به فرانک فرنسه و عدد مربوط قید شده است تصویر به رنگ سیاه به روش کلیشه حکاکی شده است. زمینه رنگی توسط خطوط عمودی رنگی که برای قسمتهای سیاه خالی گذاشته شده است چاپ شده که شامل تصویر نوشته ها و قیمت میباشد. حاشیه به عرض نیم میلیمتر توسط رنگ تیره تر اطراف تمبر را احاطه کرده است در نتیجه اولین تمبر سه رنگ (سه مرحله چاپ) جهان را بوجود آورده است.

اندازه:

۲۵۰۰۵ سانتیم	۲۶ × ۲۲ میلیمتر
۵۰ سانتیم ۵۱ فرانک	۲۷/۵ × ۲۱/۵ میلیمتر
۱۰۰ فرانک	۳۵/۵ × ۲۹ میلیمتر

چاپ به روش کلیشه حکاکی شده مسی روی کاغذ سفید تنیده شده و چاپ مجدد با یک یا دو رنگ

دندانه گذاری:

۱۲

۱۳

۱۲×۱۳

۱۳×۱۲

بی دندانه

بلوک و جفتی تمام این تمبرها مخصوصاً " به صورت بی باطل کمیاب می باشند. انواع مشاهده شده:

۵ و ۱۰ سانتیم خیلی کم مصرف شده اند.

تمبر ۵ فرانک توسط حرف (k) سورشارژ شده است.

تمبر ۱ فرانک با زمینه خاکستری به جای آبی چاپ شده است.

تمبر ۱ فرانک با زمینه قرمز آجری

چاپ نمونه روی کاغذ ضخیم بدون دندانه

۱۰ سانتیم سیاه روی کاغذ نارنجی

۲۵ سانتیم سیاه روی کاغذ نارنجی

۲۵ سانتیم سیاه روی کاغذ سبز

۵ سانتیم سیاه روی کاغذ بنفش با حاشیه بنفش

۱۰ سانتیم قرمز

بدون نوشته قیمت

۱۰ فرانک طلایی

در نوامبر ۱۸۸۲، ۵ شاهی و ۱۰ شاهی به جای واحد سانتیم و نوشته دایره وسط با رنگ حاشیه چاپ شده است.

۵ شاهی یست بجای پست در یک باند عمودی در هر ورق

در سال ۱۸۸۴ تمبر ۵ سانتیم سیاه که زمینه هم به رنگ سیاه چاپ شده است عرضه گردید، احتمال دارد که این تمبر قبل از تمبر ۱۰ شاهی سال ۱۸۸۲ در وین چاپ شده باشد، ولی به دلایل نامعلوم در گردش پستی قرار نگرفته باشد.

شکل (۳)